

ДО
Г-Н ПЛАМЕН МЛАДЕНОВСКИ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И
ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

Относно: Проект на решение за утвърждаване на цени на топлинна енергия и определяне на цени и премии за електрическа енергия, произведена по високоефективен комбиниран начин от централи с комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия, при прилагане на метода на ценово регулиране „норма на възвръщаемост на капитала“, считано от 01.07.2026 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МЛАДЕНОВСКИ,

Във връзка с общественото обсъждане на проекта на решение за утвърждаване на цени на топлинната енергия за битовите клиенти, считано от 01.07.2026 г., на първо място отчитам усилията на КЕВР да сведе поисканите увеличения на цените на топлинната енергия в размер на 30,65% до среднопретеглено изменение от 4,58 %, в резултат на което повишенията на цените на топлинната енергия в предложения проект на решение са между границите от 3,59% за потребителите в гр. Враца и 5,50% за потребителите в гр. София. Както подчертах пред КЕВР още в първия ден от обявяването на заявленията на топлофикационните дружества, абсолютно неприемливо е повишение с 29,00% на цената на топлата вода и отоплението от „Топлофикация София“ ЕАД. Впоследствие, след като КЕВР публикува заявленията за цени на всички дружества в сектора, стана ясно, че са внесени и други драстични искания, като например за поскъпване на топлинната енергия с 69,05% в гр. Русе, с 49,42% в гр. Враца, с 33,37% в гр. Сливен и с 29,68% в гр. Перник.

От друга страна обаче, даже минимални повишения на енергийните цени в днешната социално-икономическа обстановка в страната биха се отразили болезнено върху домакински бюджети. Обръщам внимание, че според вицепремиера и министър на финансите за овладяване на бюджетния дефицит се налага замразяване на доходите.

В тази връзка излагам следните съображения, които да вземете предвид преди приемане на окончателно решение за цените на топлинната енергия за следващия регулаторен период 01.07.2026 г. – 30.04.2027 г.:

1. Относно технологичните разходи (загуби) по преноса на топлинна енергия

Съществена роля във формирането на цените на топлинната енергия има **размерът на технологичните разходи (загуби) по преноса през топлопреносната мрежа**. За разлика от миналата година обаче, докладът на работната група на КЕВР сега не представя обобщени сравнителни данни и анализ на отчетените от дружествата резултати за последния ценови период.

Обръщам внимание на този показател, тъй като според действащата нормативна уредба, разходите за производство на топлинна енергия за технологични разходи по

преноса се заплащат от потребителите и с оглед защитата на интересите им, са необходими стимули за намаляването им.

По данни на КЕВР от доклада през 2025 г., **в топлофикационните системи в Европа относителният дял на технологичните загуби спрямо отпуснатата към преноса топлинна енергия е в границите от 10% до 15%**, а топлофикационните дружества в България отчитат дял на технологичните разходи, многократно надвишаващ посочените стойности.

С безпокойство отбелязвам, че при „Топлофикация София“ ЕАД е налице влошаване на този показател през последните три години: делът на технологичните загуби се увеличава от 19,50% през 2022 г. на 24,70% през 2025 г.

Оценявам положително възприетия от работната група на КЕВР принцип: да определи целеви стойности на количествата топлинна енергия за технологични разходи по преноса за новия ценови период, които са по-ниски от постигнатите през последните три години от топлофикационните дружества в България. Така например за „Топлофикация София“ ЕАД корекцията е на ниво 19,14% за новия ценови период.

От друга страна обаче е важно да се прилагат **мерки за реално намаление на технологичните загуби по преноса през топлопреносните мрежи, които не се изчерпват с финансовите корекции на признатите разходи на дружествата.** Смятам, че в това отношение КЕВР разполага с необходимите инструменти да мотивира топлопреносните предприятия да работят с приоритет за намаляване на технологичните си загуби.

Смятам този проблем за особено важен, тъй като множество жалби и сигнали от граждани до омбудсмана са свързани с аварийни течове на гореща вода от топлопреносната мрежа на „Топлофикация София“ ЕАД, при които се наводняват подземни етажи на сгради и междублокови пространства, създавайки опасност за здравето и собствеността на гражданите.

2. Относно прогнозните разходи за ремонти

В пряка връзка с необходимостта за намаляване на технологичните загуби по топлопреносната мрежа е изпълнението на ремонтните и инвестиционните програми на топлофикационните дружества.

Видно от доклада на работната група, КЕВР извършва корекция на планираните разходи за ремонти през новия ценови период 2026-2027 г. само за „Топлофикация София“ ЕАД. Намалението е значително – с 40,54% (от 10,503 млн. евро на 6,245 млн. евро), на ниво отчета за 2025 г. Причината за това не е посочена.

Предвид заявления Общ подход (т. 1.2.), че корекции се извършват при пропуски в изискванията за обосновка, очаквам да обясните причините, поради които КЕВР намалява с 40,54% заявените от „Топлофикация София“ ЕАД разходи за ремонти през новия ценови период.

3. Относно изпълнението на прогнозите за инвестиции, включени в цените

В заявлението си за новия регулаторен период „Топлофикация София“ ЕАД публикува данни, че по прогноза в цените от 01.07.2025 г. е трябвало да изпълни инвестиции на стойност **160,549 млн. евро**. През ценовия период 01.07.2025 г. – 30.04.2026 г. обаче, дружеството реално е изпълнило инвестиции на стойност **66,078 млн. лв. или само 41% от прогнозата**. За новия ценови период 01.07.2026 г. – 30.04.2027 г. „Топлофикация София“ ЕАД намалява прогнозата си за инвестиции до 89,111 млн. евро.

В доклада на работната група обаче липсва становище по изпълнението на инвестиционната програма на дружеството през приключващия ценови период, както и позиция относно заявеното намерение за новия ценови период, което очаквам също да изразите.

4. Относно изпълнението на показателите за качество на енергията и качество на обслужването

Наредба № 5 от 23 януари 2014 г. за регулиране на цените на топлинната енергия (Наредба № 5) предвижда (чл. 3, ал. 3), че „за целите на ценовото регулиране КЕВР определя показатели за качество на енергията и качество на обслужването за всяка лицензионна дейност и техните годишни целеви нива, които са елементи от лицензията, съгласно методика на комисията. Постигането на всеки от целевите показатели е мярка за цялостното изпълнение на лицензионната дейност от енергийното предприятие“.

Очаквам информация разгледала ли е КЕВР в рамките на настоящия регулаторен преглед постигането на целевите показатели за качество на енергията и качество на обслужването във всяко от дружествата и дали резултатите са използвани за целите на ценовото регулиране за новия регулаторен период от 01.07.2026 г. – 30.06.2027 г.

Проблемите с качеството и непрекъснатостта на доставките на топлинна енергия, както и с качеството на обслужването, са най-честата причина клиентите на топлопреносните предприятия да се обръщат за съдействие към омбудсмана. Гражданите недоволстват, че плащат високи цени без да се подобрява качеството на топлоснабдителните услуги. Честите аварии и закъсненията при отстраняването им по време на отоплителния сезон станаха причина през м. януари 2026 г. да се обърна към Вас за извършване на извънредна проверка за изпълнението на лицензионните задължения на „Топлофикация София“ ЕАД. Впоследствие КЕВР извърши такава проверка и разпореди коригиращи действия, както и изплащането на компенсации на засегнатите потребители.

Обръщам внимание и на множеството жалби от клиенти на „Топлофикация-Перник“ АД за некачествено топлоснабдяване, изразяващо се в недостатъчно подгриване на водата за битови нужди. Във връзка с това КЕВР започна извънредна проверка на дружеството и очакваме резултатите от нея.

Очакваме разяснение от КЕВР как текущата икономическа ситуация в страната е оказала влияние върху определяне на цените на топлинната енергия, **с цел осигуряване на баланс между интересите на енергийните дружества и клиентите**, така както е заложено в общия подход. Прави впечатление, че условно постоянните разходи от 1 юли 2026 г. са увеличени за топлофикационните дружества, които обслужват битовите потребители, с близо 21 млн. евро спрямо 1 юли 2025 г.

В рамките на общественото обсъждане на проекта за нови цени на топлинната енергия считам за необходимо да обърна внимание на някои принципни проблеми, които произтичат от Наредба № 5.

Наредба № 5 базира формирането на цените на топлинната енергия върху прогнозите за цените на природния газ (за дружествата с основно гориво природен газ) и за цените на въглеродните емисии за 1 година напред. Това е проблем в условията на настоящата усложнена геополитическа обстановка и кризисно високи борсови цени на енергийните суровини на международните пазари, която налага КЕВР определи по-

висока от миналогодишната средна прогнозна цена на природния газ в размер на 37,90 евро/МВтч за предстоящия ценови период.

От друга страна, Наредба № 5 понастоящем не позволява гъвкаво намаление на цените на топлинната енергия през първите 6 месеца от приемането им, ако е налице значително поевтиняване на природния газ спрямо прогнозите (чл. 22, ал. 1).

Във връзка с това предлагам КЕВР да анализира необходимостта от намаляване на срока по чл. 22, ал. 1 от Наредба № 5, с цел при евентуален спад на цените на природния газ през втората половина на тази година потребителите да получат своевременно намаление на цените на топлинната енергия.

В заключения заявявам становище за преразглеждане на проекта за нови цени на топлинната енергия от 01.07.2026 г., което да убеди потребителите, че КЕВР е използвала всички възможни резерви и инструменти за ограничаване нарастването на цените.

С уважение,

ВЕЛИСЛАВА ДЕЛЧЕВА
ОМБУДСМАН НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ